

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Psychologia sądowa
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Forensic psychology
Kierunek studiów	Psychologia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	Jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Psychologia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Prof. dr hab. Stanisława Steuden
---	----------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	30	VIII	2
konwersatorium			
ćwiczenia			
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	Podstawą udziału w wykładzie jest wiedza z zakresu psychologii ogólnej, rozwojowej, społecznej, różnic indywidualnych, oraz zaburzeń zdrowia psychicznego (chorób psychicznych) w różnych okresach rozwojowych.
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

<p>Przedstawienie szerokiego spektrum zagadnień, które sytuują się na pograniczu psychologii i mają zastosowanie w różnych dziedzinach prawa (cywilne, karne, rodzinne, świeckie, wyznaniowe) istotnych w sporządzaniu opinii psychologicznych na użytek sądu.</p> <p>Ukazanie roli i specyfiki pracy biegłego psychologa sądowego w opiniowaniu w sprawach cywilnych (rodzinnych, ocena zdolności do czynności prawnych) i karnych z uwzględnieniem różnych grup wiekowych</p> <p>Uwrażliwienie na problemy natury etycznej, kompetencje kulturowe i dylematy biegłego psychologa sądowego w sprawach cywilnych i karnych</p>
--

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat przedmiotu psychologii sądowej, zna i rozumie używaną terminologię, posiada pogłębioną wiedzę na temat różnych obszarów zastosowania psychologii do psychologii sądowej (postępowanie w sprawach cywilnych, rodzinnych, karnych).	K_W02
W_02	Posiada pogłębioną wiedzę na temat współczesnych osiągnięć psychologii i nauk społecznych przydatnych w opiniowaniu sądowym. Zna specyfikę procesu diagnostycznego z uwzględnieniem wieku badanych, sprawności poznawczych, mechanizmów obronnych w odniesieniu do różnych wskazań sądu..	K_W05
W_03	Zna etapy i zasady realizowania procesu diagnostycznego w psychologicznym opiniowaniu sądowym w sprawach rodzinnych, karnych z uwzględnieniem wieku osób badanych i stanu zdrowia psychicznego i różnic kulturowych	K_W13
W_04	Zna i rozumie zasady etyki zawodowej biegłego psychologa sądowego, Ma wiedzę na temat dylematów występujących w opiniowaniu sądowym w sprawach cywilnych (rodzinnych) i karnych.	K_W14
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną w uzasadnianiu ważności udziału psychologa w opiniowaniu sądowym w sprawach cywilnych i karnych. Potrafi przeprowadzić psychologiczną analizę zachowania człowieka z uwzględnieniem mechanizmów poznawczych, emocjonalnych, wykorzystując sprawdzone naukowo metody psychologiczne dla potrzeb sądu w sprawach cywilnych, karnych, penitencjarnych.	K_U02
U_02	Potrafi kompetentnie posługiwać się narzędziami psychologicznymi w opiniowaniu sądowym w sprawach cywilnych i karnych osób dorosłych i nieletnich z poszanowaniem aspektów prawnych i etycznych	K_U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
[K_01]	Ujawnia wrażliwość wobec sytuacji osób uczestniczących w procesie sądowym (w sprawach cywilnych, karnych, rodzinnych). W diagnozowaniu sposobu ich funkcjonowania zachowuje obiektywizm zawodowy.	[K_K04]
[K_02]	Przyjmuje odpowiedzialność za efekty i konsekwencje wydawanych opinii i orzeczeń oraz zachowuje szacunek dla godności każdej osoby.	[K_K08]

[K_03]	Realizuje cele związane z sądowym opiniowaniem psychologicznym w sprawach świeckich i wyznaniowych, cywilnych, rodzinnych i karnych	[K_K09]
--------	---	---------

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedmiot, cel, zadania psychologii sądowej. 2. Kompetencje psychologa – biegłego sądowego, tryb powoływania. 3. Przedmiot opiniowania biegłego psychologa szczegółowo nakreślony przez sąd w sprawach cywilnych, karnych. 4. Opiniowanie w sprawach rodzinnych dotyczących zawarcia małżeństwa, jego rozwiązania, orzeczenia o nieważności w prawie świeckim i wyznaniowym 5. Opiniowanie w sprawach pieczy rodzicielskiej, zastępczej i następczej Opiniowanie dla potrzeb sądu w sprawach władzy rodzicielskiej, pieczy zastępczej i następczej (adopcji). 6. Opiniowanie w sprawach zdolności do wykonywania czynności prawnych w sprawach cywilnych (zdolność do wyrażania woli, ubezwłasnowolnienie), poczytalność. 7. Opiniowanie w sprawach przestępczości nieletnich (mechanizmów regulacyjnych, konsekwencji demoralizacji). 8. Opiniowanie w sprawach karnych dotyczących przestępczości przeciwko zdrowiu i życiu, ich uwarunkowań podmiotowych (osobowość, motywacja, procesy poznawcze) i sytuacyjnych. 9. Opiniowanie dotyczące czynników wpływających na wiarygodność zeznań zależnie od okresu rozwojowego, wieku osoby, stanu zdrowia, mechanizmów obronnych, agravacji, symulacji. 10. Omówienie narzędzi psychologicznych w wykorzystywanych w sporządzaniu opinii psychologicznych dla potrzeb sądu.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
K_W02	Wykład konwencjonalny z prezentacją multimedialną.	Egzamin ustny w grupach 3 - osobowych	Lista egzaminacyjna
K_W05	Wykład konwencjonalny z prezentacją multimedialną.	Egzamin ustny w grupach 3 - osobowych	Lista egzaminacyjna
K_W13	Wykład konwencjonalny z prezentacją multimedialną.	Egzamin ustny w grupach 3 - osobowych	Lista egzaminacyjna
K_W14	Wykład konwencjonalny z prezentacją multimedialną.	Egzamin ustny w grupach 3 - osobowych	Lista egzaminacyjna
UMIEJĘTNOŚCI			

K_U02	Analiza przypadków i przykładów opinii Dyskusja na temat prezentowanych treści i przykładowych przypadków	Egzamin ustny w grupach 3 - osobowych	Lista egzaminacyjna
K_U12	Analiza przypadków i przykładów opinii Dyskusja na temat prezentowanych treści i przykładowych przypadków	Egzamin ustny w grupach 3 - osobowych	Lista egzaminacyjna
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_K04	Analiza przypadków i przykładów opinii	Egzamin ustny w grupach 3 - osobowych	Lista egzaminacyjna
K_K08	Dyskusja na temat prezentowanych treści i przykładowych przypadków	Egzamin ustny w grupach 3 - osobowych	Lista egzaminacyjna
K_K09	Analiza przypadków i przykładów opinii	Egzamin ustny w grupach 3 - osobowych	Lista egzaminacyjna

VI. Kryteria oceny, wagi...

Egzamin ustny połączony z dyskusją nad udziałem psychologa w opiniowaniu sądowym w sprawach cywilnych i karnych (rodzinnych, ubezwłasnowolnienia, kurateli sądowej, poczytalności) z uwzględnieniem czynników podmiotowych, motywacyjnych, środowiskowych, sytuacyjnych.

Ocena bardzo dobra (5):

W: Student w sposób swobodny posługuje się pojęciami psychologicznymi w analizie sposobu funkcjonowania osoby w odniesieniu do sprawach cywilnych i karnych

U: Student w sposób bardzo klarowny dokonuje analizy motywacji i sposobu zachowania i opiniowanej osoby z uwzględnieniem czynników: osobowościowych, sytuacyjnych, środowiskowych, stanu zdrowia, etapu rozwojowego.

K: Student ma świadomość odpowiedzialności w psychologicznym opiniowaniu sądowym w sprawach cywilnych (rodzinnych, dotyczących pieczy rodzicielskiej, zdolności do czynności prawnych) oraz karnych (osoby nieletnie, pełnoletnie).

Ocena dobra (4):

W: Student poprawnie posługuje się pojęciami psychologicznymi w analizie sposobu funkcjonowania osoby w odniesieniu do sprawach cywilnych i karnych

U: Student dokonuje analizy sposobu zachowania opiniowanej osoby z uwzględnieniem czynników: osobowościowych, sytuacyjnych, środowiskowych, stanu zdrowia, etapu rozwojowego.

K: Student ma świadomość odpowiedzialności w psychologicznym opiniowaniu sądowym głównie w sprawach cywilnych (rodzinnych, dotyczących pieczy rodzicielskiej, zdolności do czynności prawnych) oraz karnych (osoby nieletnie, pełnoletnie).

Ocena dostateczna (3):

W: Student w stopniu podstawowym posługuje się pojęciami psychologicznymi w psychologicznym opiniowaniu sądowym

U: Student podejmuje próbę analizy wskazanego przypadku, ale w sposób dość wąski wskazuje na mechanizmy zachowania osób opiniowanych.

K: Student wykazuje niewielką zdolność rozumienia istoty opiniowania na użytek sądów w sprawach rodzinnych, karnych, świeckich i wyznaniowych.

Ocena niedostateczna (2):

W: Student nie zna terminologii poznanej na wykładzie z psychologii sądowej, nie różnicuje specyfiki opiniowania w różnych sprawach karnych i cywilnych.

U: Student nie potrafi wskazać narzędzi psychologicznych wykorzystywanych w opiniowaniu sądowym w różnych sprawach.

K: Student nie wykazuje wiedzy na temat specyfiki narzędzi opracowywania opinii sądowych w odniesieniu do osób zróżnicowanych ze względu na wiek, stan zdrowia, przedmiot opinii psychologicznej.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
1. Łukasiewicz J., (2014). (red.). Instytucje prawa rodzinnego. Praktyczny komentarz. Wzory pism i dokumenty. Warszawa. Wolters Kluwer
2. Majchrzyk Z. (2012). Psychologia sądowa. Aktualne problemy opiniowania dorosłych. Warszawa. Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego.
3. Rode D., Dukąła K., Kabzińska J., Zalewska-Łunkiewicz K. (2020). Kliniczna psychologia sądowa. Warszawa. Wydawnictwo Naukowe PWN
4. Hetman-Krajewska J. (2020). Rozwód czy separacja. Poradnik praktyczny. Warszawa. Wolters Kluwer.
Literatura uzupełniająca
1. Ciosek M., Pastwa Wojciechowska B. (2016). (red.). Psychologia penitencjarna. Warszawa. Wydawnictwo Naukowe PWN.
2. Gierowski K., Szymusik A. (1996). (red.). Postępowanie karne i cywilne wobec osób zaburzonych psychicznie. Wybrane zagadnienia z psychiatrii, psychologii i seksuologii sądowej. Kraków. Collegium Medicum UJ.
3. Hołyst B. (2018). Psychologia kryminalistyczna. Diagnoza i praktyka. Warszawa. Difin.
Stanik J. (2013). Psychologia sądowa. Warszawa. Wydawnictwo Naukowe PWN.
4. Wilk A., Gołowkin-Hudała K. (2014). (red.). Prawne aspekty starości.

